

НИКОЛА ВАПЦАРОВ
ПЕСЕН ЗА ЧОВЕКА

chitanka.info

Ние спориме
      двама със дама
      на тема:
„Човекът във новото време“.
А дамата сонната, знаете —
тропа, нервира се,
      даже проплаква.
Залива ме с кални потоци
      от ропот
и град от словесна
      атака.
— Почакайте — казвам, — почакайте,
                                      нека... —
Но тя ме прекъсва сърдито:
— Ах, моля, запрете!
      Аз мразя човека.
Не струва той вашта защита.
Аз четох как някой
      насякъл с секира,
насякъл сам брат си, човека.
Измил се,
      на черква отишъл
      подире
и... после му станало леко. —
Смутено потръпнах. И стана ми тежко.
Но аз
      понакуцвам
      в теория
и рекох полека,
      без злоба,
      човешки,
да пробвам със тази история. —
Тя, случката, станала в село Могила.
Бащата бил скътал
      пари.

Синът ги подушил,
вземал ги насила
и после баща си затрил.
Но в месец, или пък
във седмица само
властта го открила и... съд.
Ала във съдът
не потупват по рамото,
а го осъждат на смърт.
Отвели тогава злодея
злосторен,
затворили този субект.
Но във затвора попаднал на хора
и станал
човек.
Не зная с каква е
закваса заквасен,
не зная и как е
замесен,
но своята участ
от книга по-ясна
му станала с някаква песен.
И после разправял:
„Брей, как се обърках
и ето ти тебе
бесило.
Не стига ти хлеба,
залитнеш
от мъка
и стъпиш в погрешност на гнило.
И чакаш така като скот
в скотобойна,
въртиш се, в очите ти — ножа.
Ех, лошо,
ех, лошо
светът е устроен!
А може, по-иначе може...”

Тогава запявал той
своята песен,
запявал я бавно и тихо
Пред него живота
изплаввал чудесен —
и после
заспивал
усмихнат...
Но в коридора
тихо говорят.
Сетне секунда покой.
Някой полека вратата отворил. —
Хора. Зад тях часовой.
Някой от групата,
плахо и глухо,
казал му:
„Хайде, стани.“
Гледали хората
тъпо и кухо
сивите, влажни стени.
Онзи в леглото
разбрал, че живота
е свършен за него,
и в миг
скочил, избърсал потта от челото
и гледал с див поглед
на бик.
Но лека-полека
човека се сетил —
страхът е без полза,
ще мре.
И някак в душата му
станало светло.
— Да тръгнем ли? — казал.
— Добре.
Той тръгна. След него
те тръгнаха също

и чувствали някакъв хлад.
Войникът си казал:
„Веднъж да се свърши...“
Загазил си здравата, брат.“
Във коридора
тихо говорят.
Мрак се в ъглите таи.
Слезнали после на двора,
а горе
вече зората блести.
Човекът погледнал зората,
в която
се къпела с блясък звезда,
и мислел за своята
тежка,
човешка,
жестока,
безока
съдба.
„Тя — моята — свърши...“
Ще висна обесен.
Но белким се свършва
със мен?
Животът ще дойде по-хубав
от песен,
по-хубав от пролетен ден...“
Споменал за песен
и нещо се сетил.
В очите му пламък цъфтял.
Усмихнал се топло, широко и светло,
отдръпнал се, после запял.
Как мислите, може би
тука се крие
един истеричен комплекс?
Мислете тъй както си щете,
но вие
грешите, приятелко, днес. —

Човекът спокойно, тъй — дума
след дума
и твърдо редил песента.
Онези го гледали
с поглед безумен,
онези го гледали с страх.
Дори и затвора
треперел позорно,
и мрака ударил на бег.
Усмихнати чули звездите отгоре
и викнали:
„Браво, човек!“
Нататък е ясно. Въжето
изкусно
през шията, после
смъртта.
Но там в разкривените,
в сините устни
напирала пак песента.
И тук започва развързката, значи.
Как мислиш, читателю, ти? —
Тя, бедната дама, започна да плаче,
започна във транс да крещи:
„Ужасно! Ужасно! — Разказвайте,
сякаш
като че там сте били!“...
Какъв ти тук ужас?! —
Той пеел човека. —
Това е прекрасно, нали?

Издание: Никола Вапцаров. Съчинения, „Български писател“, С. 1979, под редакцията на Бойка Вапцарова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.